

PROP DE VOSALTRES

Les obres de misericòrdia (V)

Avui parlem d'una altra de les obres corporals de misericòrdia: **Vestir al despullat**. Generalment associem nuesa a pobresa, a precarietat o a vergonya. També a la dignitat de l'ésser humà. El vestit indica sempre la manifestació de la posició social o el senyal d'una funció determinada, que tota persona compleix en l'exercici de la seva professió. Totes dues situacions estan relacionades, també, amb una actitud davant la vida. La seva manifestació té una connotació ambivalent. Nu, per no tenir res (clara referència a la misèria), o per haver prescindit de tot el que ens vesteix com va fer sant Francesc d'Assís. Vestit, per a protegir-se del fred o de les pors, o també com a exponent del luxe refinat o de l'ostentació descarada de la riquesa.

Recordeu com la Bíblia ens ofereix passatges commovedors, que ens condueixen a una profunda reflexió sobre l'Aliança de Déu amb la humanitat. Des de la nuesa dels nostres primers pares, en el relat del Gènesi, fins a la despulla de les vestidures de Jesús i la seva posterior crucifixió. En aquest moment, us proposo unes cites bíbliques que ens aconsellen o conviden a l'acció. Diu el profeta Isaïes (58,6-7): «El dejuni que jo apre-

ció és aquest, vesteix el qui va despullat...» i també el profeta Ezequiel (16,8): «Això diu el Senyor: ...vaig estendre el meu mantell damunt teu i vaig cobrir la teva nuesa. Et vaig jurar fidelitat, vaig fer una aliança amb tu...». I en el Nou Testament l'evangelista Mateu (25,34-36) afirma: «Veniu, beneïts del meu Pare... perquè ... anava despullat i em vau vestir...», i sant Pau en la seva carta als Romans (8,35-37) ens recorda que res, ni tan sols la nuesa, ens separarà de l'amor de Crist. Acabem amb el consell de la carta de Jaume (2,15-16): «Si un germà o una germana van nus i mancats de l'aliment de cada dia, i algun de vosaltres els diu: "Aneu-vos-en en pau, abrigueu-vos i alimenteu-vos" però no els dóna allò que el

seu cos necessita, de què serviran aquestes paraules?»

Us convido a col·laborar amb tots aquells que recullen roba per oferir-la i compartir-la amb els necessitats. Existeixen molts grups, a la nostra diòcesi, que ens permeten exercitar-nos en el despreniment, no donant només el que ens sobra, i promoure el respecte i la dignitat de tots els éssers humans.

Pel que fa a l'obra espiritual de misericòrdia de **Consolar el trist**, ens acostem al significat més evident d'aquesta celebració jubilar. Si mirem al nostre voltant, ens trobem amb molts rostres colpejats per la malaltia, l'angoixa o el desamor. Ens sembla que aquesta societat genera massa descartats i tirats a la vora

del camí. Sense esperances ni futur i amb una tristesa infinita en el seu cor. I, com a contrapunt, ens apareix la paraula consol/consolació, de forta càrrega emotiva i que omple tota acció en favor de l'altre. Això ens evoca la imatge d'algú que acull i abraça, que s'abaixa i recull, que ajuda a aixecar-se i a omplir d'afecte a qui no troba sentit a la seva vida, que se sent desorientat, que viu una solitud imposada o que no aspira a trobar mai la felicitat. Per suposat, la tristesa és la conseqüència d'una causa profunda que ens obliga a indagar si volem curar, posar bàlsam a la ferida, o protegir el germà d'una circumstància negativa.

Jesús proclama «feliços els qui ploren perquè seran consolats» (Mt 5, 4); davant la multitud cansada, perduda, sense guies, sent una immensa compassió (Mt 9,36); calma la fam de la multitud (Mt 15,37); consola a la vídua de Naïm (Lc 7,15) i convida els cansats a acudir a Ell, prometent-los lleugeresa i repòs (Mt 11, 28-30). Us convido a perdre la vergonya d'actuar donant consol a tothom, i a unir les vostres voluntats a aquells que actuen com ho fa Jesús a l'Evangeli.

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

ACTUALITAT

Més de 170 alumnes d'escoles cristianes treballen l'actitud de l'acollida

Uns 170 escolars de deu col·legis cristians de Lleida van participar, el dissabte 1 d'abril, en una Trobada Intercentres, en la que van redactar un manifest sobre els valors a desenvolupar per a promoure una societat acollidora. L'acte va tenir lloc de 10 a 12 del matí, a l'avinguda Blondel, darrere de l'edifici de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, al costat del monument al Liceu Escolar.

El lema de la trobada: «Acol·lidors: A... A... A... I tu, què?» (A d'Acollir, A d'Acceptar, A d'Ajudar), va vo-

ler conscienciar els nens i joves sobre l'actitud d'acollida, en aquest moment que tantes famílies, fugint de la guerra i de la misèria dels seus països, busquen refugi a Europa.

Per això, els escolars (des de Primària fins a Batxillerat) dels deu col·legis pertanyents a la Fundació Escola Cristiana de Catalunya van haver d'aprofundir en el significat de la Paràbola del Bon Samarità, com a referent d'una cultura i d'una ètica de l'acollida. Els escolars de cada col·legi van plasmar les seves conclusions en un únic manifest.

L'ANY DE LA MISERICÒRDIA EN DOS MINUTS

L'Any de la Misericòrdia, una oportunitat de renovació cristiana

L'Any de la Misericòrdia ens dona l'oportunitat d'obrir un camp nou per a la nostra vida. Un camp nou que evita les rutines anteriors, que ens dona una empenya per a continuar

endavant i que, sobretot, vol evitar que caiguem en la impossibilitat d'estimar i dir el que ha fet i dit el Senyor.

És una oportunitat per a tot el poble de Déu, començant pel Papa, que és el qui ho ha proposat; també per al bisbe, per a tots els laics, per als religiosos, i també per als mossens.

Tots estem en aquell camí de renovació proposat en l'Any Sant de la Misericòrdia. I com? Mirant a Jesucrist sempre. Volem fer el que Ell va fer, i volem dir el que Ell va dir.

Ell va fer o va desenvolupar unes actituds cara els demés, la dona adúltera, els fariseus, al llarg de la Creu, en el Temple, molest per la utilització d'aquell espai... I va dir moltes coses, que les podem resumir en estimar tothom, inclosos els enemics, en perdonar sempre, en el servei als més necessitats. Un servei que dona peu a què nosaltres, mirant-lo a Ell, evitem l'egoisme, per no mirar-nos tant a nosaltres mateixos i mirar més els nostres germans, sobretot els qui més pateixen, els qui viuen al nostre costat, la família, els veïns. Per això, amics, germans, aprofitem-nos d'aquest any, perquè és una bona ocasió per a renovar la nostra vida cristiana, tant personal com comunitària.

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

Convoquen el Certamen Marià en honor a la Immaculada Jove

L'Acadèmia Mariana de Lleida, amb motiu de la festivitat de la Verge Blanca de l'Acadèmia,

patrona de Lleida, convoca el Certamen Marià (literari i audiovisual), en honor a la Immaculada Jove, imatge de Maria que peregrina per les diòcesis d'Espanya i acompanya els joves a les Jornades Mundials de la Joventut.

Es tracta d'una pintura digital, realitzada per sor Isabel Guerra, que convida a contemplar Maria com a model per als joves d'avui. L'edició del certamen d'enguany s'organitza en quatre seccions: la primera, oberta a la participació dels escriptors que vulguin fer la seva aportació poètica; la segona, dedicada a treballs d'investigació; la tercera, adreçada als participants en edat escolar que aportin la seva composició literària; i la quarta, dedicada a treballs audiovisuals, en format digital, realitzats amb les noves tecnologies.

La convocatòria ja està oberta i el termini de presentació de treballs acaba el 28 de juliol del 2016.

Festa de la Mare de Déu de Montserrat

Dimecres 27, a les 9 del matí, se celebrarà una Eucaristia en el seu honor, a l'altar de la patrona. La presidirà el consiliari de la Confraria, Mn. Xavier Batiste.

A les 19 h, Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat.

A les 19.30 h, concelebració Eucarística, presidida per Mons. Salvador Giménez Valls. Solemnitzarà el Petit Cor de la Catedral de Lleida.

L'esplai Epis a la Vall d'Àger

L'Esplai Epis, del Col·legi Episcopal de Lleida, ha estat de ruta durant aquesta Setmana Santa per la Vall d'Àger. Un grup de vint-i-sis joves (monitors i adolescents) van caminar de valent. Dimarts Sant van fer una ruta des de l'estació d'Àger fins a l'ermita de Sant Llobí —Millà—, passant pels pobles d'Àger i d'Agulló. Dimecres Sant van continuar el seu camí fins a l'ermita de Sant Jaume de Cas, a Font de Pou, on van descansar i dormir la segona nit. Finalment, el matí de Dijous Sant van arribar fins a Santa Linya, per agafar el tren de tornada a Lleida. Du-

rant aquests dies, la parròquia d'Àger i la gent de Millà i de Font de Pou van preparar-ho tot perquè els joves poguessin gaudir de les ermites i de

la Vall d'Àger. En acabar la ruta, vam dialogar sobre la possibilitat de repetir l'experiència i col·laborar en algun altre projecte amb els joves.

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

L'Església necessita aquest moment extraordinari. No dic: «És bo per a l'Església aquest moment extraordinari.» Dic: «L'Església necessita aquest moment extraordinari.»

En la nostra època de canvis profunds, l'Església està cridada a oferir la seva contribució peculiar, fent visibles els signes de la presència i de la proximitat de Déu. I el Jubileu és un temps favorable per a tots nosaltres, perquè contemplat la misericòrdia divina, que supera qualsevol límit humà i resplendeix sobre l'obscuritat del pecat, puguem ser

testimonis més convençuts i eficaços.

Girar els ulls a Déu, pare misericordiós, i als germans que necessiten misericòrdia, significa centrar l'atenció sobre el contingut essencial de l'Evangeli: Jesús, la misericòrdia feta carn, que fa visible als nostres ulls el gran misteri de l'amor trinitari de Déu. Ce-

Per què un Jubileu de la Misericòrdia?

lebrar un Jubileu de la Misericòrdia equival a posar altra vegada al centre de la nostra vida personal i de les nostres comunitats el que és específic de la fe cristiana, és a dir Jesucrist, el Déu misericordiós.

Sí, estimats germans i germanes, aquest Any Sant ens és ofert per a experimentar en la nostra vida el toc

dolç i suau del perdó de Déu, la seva presència a prop nostre i la seva proximitat especialment en els moments de més necessitat.

Aquest Jubileu, en definitiva, és un moment privilegiat perquè l'Església aprengui a escollir només «allò que a Déu agrada més». I què és allò que «a Déu agrada més»? Perdonar els seus fills, tenir misericòrdia d'ells, per tal que ells puguin també perdonar els germans, resplendint com torxes de la misericòrdia de Déu en el món. Això és el que a Déu agrada més.

(Dimecres, 9 de desembre de 2015.)

Les Llars del Seminari: un somni fet realitat

el somni es va fer realitat. El desembre de 2012, l'ara bisbe emèrit de Lleida, Joan Piris, va visitar una assemblea de la PAH (Plataforma d'Afectats per la Hipoteca), que des de llavors es ve reunint a la Parròquia de Santa Maria Magdalena. Després de la trobada, el Bisbat va oferir una part en desús de l'edifici del Seminari de Lleida per reconvertir-lo en pisos per acollir famílies desnonades.

Tres anys i mig després, aquest somni es diu Llars del Seminari. El passat 30 de març, a l'Auditori Enric Granados es va presentar en societat la fundació Entre Tots i pel Bé de Tothom, que treballa per donar continuïtat al projecte. I va ser la formiga «Miga» (una nova mascota) qui va explicar aquesta iniciativa solidària, a través de la representació del conte *126 Finestres obertes a la Felicitat*, escrit pel dramaturg Jaume Belló.

El bisbe Joan va destacar que «era difícil de creure que arribaríem fins aquí». «No es tractava només de donar un sostre a les famílies, sinó també d'acompanyar-les, de donar una

llar», va dir el bisbe Joan. El nostre prelat emèrit va expressar que havia «notat la presència de Déu en aquest projecte».

El president de la Fundació, Mn. Carles Sanmartín, va explicar la tasca actual de la vintena llarga de voluntaris, amb les seves diferents comissions, en una «conversa» amb la formiga Miga. Finalment, el bisbe de Lleida, Salvador Giménez, va «agrair a tots els que han fet possible el pro-

jecte el seu esforç». I va demanar «al Senyor que ens doni força per ampliar aquest projecte». «No es tracta de donar només quatre parets sinó d'escoltar i acompanyar a la gent», va explicar el nostre bisbe.

Finalment, la directora de la fundació, Montse Claveria, va cloure l'acte agraint a tots els voluntaris la seva participació. El somni s'ha fet realitat i continuarà endavant amb la col·laboració de tothom.

REFLEXIONS

PACIFICAR L'ÀNIMA
I EL MÓN

De què parlem quan parlem de pau? (i III)

La pau és l'encaix, però aquest encaix és una categoria a la vegada espacial i temporal. Si a una persona se la fa córrer més del que pot, entra en conflicte; comença a esbufegar i, finalment, para; mentre que si a una altra se la fa anar més lenta del seu ritme natural, també entra en conflicte, perquè la cursa li resulta tediosa, li manca tensió. Estar en pau és trobar el propi ritme, ni poca, ni massa tensió; és encertar aquell ritme que ni cansa, ni avorreix.

Aquí rau el secret de la vertadera salut i de la vertadera pau amb un mateix: trobar la perfecta correlació entre la part i el Tot. Aquesta relació entre la part i el cos es pot aplicar a molts altres àmbits de la vida quotidiana: a l'entorn familiar, a l'entorn professional o a l'entorn natural.

Quan, per exemple, un membre de la família no està en el lloc que li correspon, no és tractat com es mereix per la seva edat, s'esdevé el conflicte. A un jove li molesta que el tractin com a un infant, però a un avi també li desagrada que el tractin com a un nadó. Cadascú vol ser tractat com correspon al seu nivell i dignitat.

Quan no es respecten les singularitats i s'imposa un estil homogeni, es trenca la unitat del Tot que es fa de la conjunció d'elements diferents. El pare, per exemple, té un rol dins del conjunt familiar que no pot ser substituït per l'avi i el fill gran té un paper que és diferent del fill petit. Quan es desordenen els rols i les funcions, s'esdevé la tensió, el conflicte, es perd la pau familiar.

Francesc Torralba
Doctor en Teologia

AGENDA

- ▮ **Diumenge, 24 d'abril:**
—19.30 h, Eucaristia a la Catedral, presidida pel P. Abat de Montserrat.
- ▮ **Dilluns, 25 d'abril:**
—19.30 h, Eucaristia a la Catedral, presidida pel P. Abat de Poblet.
- ▮ **Dimarts, 26 d'abril:**
—Vetlla de pregària al Monestir de Montserrat.
- ▮ **Dimecres, 27 d'abril. Mare de Déu de Montserrat:**
—19.30 h, Eucaristia a la Catedral, presidida pel Sr. Bisbe.
- ▮ **Divendres, 29 d'abril:**
—18 h, Confirmacions d'alumnes del Col·legi Terraferma a la Catedral.
—Vetlla de Pregària de l'ACO a la Pquia. de Sant Antoni M. Claret.
- ▮ **Dissabte, 30 d'abril:**
—19 h, Confirmacions a la Pquia. de Serós.
- ▮ **Diumenge, 1 de maig. St. Josep Obrer:**
—10 h, Eucaristia del 1r de maig. Organitzada ACO.
—12 h, Eucaristia a la Pquia. de Gimènells.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

25. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [1Pe 5,5b-14 / Sl 88 / Mc 16,15-20]. Sant Marc, evangelista, cosí de Bernabé, deixeble de Pere i company de Pau; sant Anià, bisbe; santa Calixta, mr.

26. □ Dimarts [1C 2,1-10 / Sl 118 / Mt 5,13-16]. Sant Isidor (†636), bisbe de Sevilla (successor del seu germà Leandre) i doctor de l'Església, venerat a Lleó; Mare de Déu del Bon Consell; sant Clet I o Anaclet, papa i mr.; sant Marcel·lí, papa i mr.; sant Pascasi, bisbe; sant Rafael Arnáiz Baron, trapenc.

27. □ Dimecres [Fets 1,12-14 / Sl 86 / Ef 1,3-6.11-12 / Lc 1,39-47]. Mare de Déu de Montserrat, patrona principal de Catalunya (coronada 1881, entronitzada 1947); sant

Toribi de Mogrovejo, bisbe; santa Zita, vg., de Lucca (s. XIII), patrona de les treballadores domèstiques; beats Domènec i Gregori, preveres de Barbastre.

28. □ Dijous [Fets 15,7-21 / Sl 95 / Jo 15,9-11]. Sant Pere Chanel (1803-1841), prev. marista i mr. a Oceania; sant Prudenci, bisbe; sant Cirí, mr.; sant Lluís Maria Grignon de Monfort, prev.; santa Valèria, mare de família mr.; beat Lluís, terciari franciscà.

29. □ Divendres [1Jo 1,5-2,2 / Sl 102 / Mt 11,25-30]. Santa Caterina de Sena (1347-1380), vg. terciària dominicana, doctora de l'Església i copatrona d'Europa; sant Ramon (Raimundo) de Fitero, abat; sant Robert, prev. cistercenc.

30. □ Dissabte [Fets 16,1-10 / Sl 99 / Jo 15,18-21]. Sant Pius V (1504-1572), papa (1566, dominicà); sant Josep Benet Cottolengo, prev., fund.; sants Amador, Pere i Lluís, mrs. a Còrdova; sant Indaleci, bisbe; sant Sofia, vg. i mr.; sant Aldebrando, bisbe.

Maig

1. □ Diumenge vinent, VI de Pasqua (lit. hores: 2a setm.) [Fets 15,1-2.22-29 / Sl 66 / Ap 21,10-14.22-23 / Jo 14,23-29]. Sant Josep, obrer; sant Jeremies, profeta (s. VII-VI aC); sant Oreç, bisbe; sant Teodard, bisbe; sant Segimon, mr.; santa Grata, viuda; sant Aniol, sotsdiaca i mr.; sant Ricard Pampuri, rel. hospitalari.

Diuenge V de Pasqua

COMENTARI

Tal com Jo us he estimat, estimeu-vos també vosaltres

▶ Lectura dels Fets dels Apòstols

(Ac 14,21b-27)

En aquells dies, Pau i Bernabé se'n tornaren a Listra, a Iconi i a Antioquia. Confortaven els convertits de nou i els exhortaven que es mantinguessin fidels a la fe. Els recordaven que per entrar al regne de Déu hem de passar per moltes tribulacions. Ordenaren preveres en cadascuna de les comunitats, i amb pregàries i dejunis els encomanaren al Senyor, en qui havien cregut. Continuaren el seu viatge a través de Pisídia i arribaren a Pamfília. Després d'anunciar a Perga la paraula, baixaren a Atàlia, i d'allà se'n tornaren per mar a Antioquia, des d'on la comunitat els havia confiat a la gràcia de Déu perquè duguessin a terme l'obra que acabaven d'acomplir. Així que arribaren, reuniren la comunitat per anunciar-los tot el que Déu havia fet junt amb ells, i que Déu havia obert les portes de la fe als qui no són jueus.

▶ Salm responsorial (144)

R. *Beneiré el vostre nom per sempre, Déu meu i rei meu.* O bé: *Al-leluia.*

El Senyor és compassiu i benigne, / lent per al càstig, gran en l'amor. / El Senyor és bo per a tothom, / estima entranyablement tot el que ell ha creat. R.

Que us enalteixin les vostres criatures, / que us beneixin els fidels; / que proclamin la glòria del vostre Regne / i parlin de la vostra potència. R.

Que facin conèixer als homes les gestes del Senyor, / la magnificència gloriosa del seu Regne. / El vostre Regne s'estén a tots els segles, / el vostre imperi, a totes les generacions. R.

▶ Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan

(Ap 21,1-5a)

Jo, Joan, vaig veure un cel nou i una terra nova. El cel i la terra d'abans havien desaparegut, i de mar ja no n'hi havia. Llavors vaig veure baixar del cel, venint de Déu, la ciutat santa, la nova Jerusalem, abillada com una núvia que s'engalana per al seu espòs, i vaig sentir cap a l'indret del tron una veu forta que cridava: «És el tabernacle on Déu es trobarà amb els homes. Viurà amb ells, ells seran el seu poble i el seu Déu serà Déu-que-és-amb-ells. Els eixurgarà totes les llàgrimes dels ulls i no existirà més la mort, ni dol, ni crits, ni penes. Les coses d'abans han passat.» Llavors el qui seia al tron afirmà: «Jo faré que tot sigui nou.»

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan

(Jn 13,31-33a.34-35)

Quan Judes va ser fora del cenacle, Jesús digué: «Ara el Fill de l'home és glorificat, i Déu és glorificat en ell. Si Déu és glorificat en ell, és que també Déu el glorificarà en Déu mateix, i el glorificarà ben aviat. Fillets, és per poc temps que encara estic amb vosaltres. Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres. Tal com jo us he estimat, estimeu-vos també vosaltres. Per l'estimació que us tindreu entre vosaltres tothom coneixerà si sou deixebles meus.»

▶ Lectura de los Hechos de los Apóstoles

(He 14,21-27)

En aquellos días volvieron Pablo y Bernabé a Listra, Iconio y Antioquia, animando a los discípulos, exhortándolos a permanecer en la fe y diciéndoles que tenemos que pasar por muchas tribulaciones para entrar en el reino de Dios. Instituyeron presbíteros en cada Iglesia, y, después de orar y ayunar, los encomendaron al Señor, en el que habían creído.

Atravesaron Pisidia y llegaron a Panfília; predicaron en Perga y bajaron a Atalía. Allí se embarcaron para Antioquia, de donde habían partido y donde los habían encomendado a la gracia de Dios para la obra que acababan de cumplir.

Cuando llegaron, reunieron a la Iglesia y contaron todo lo que había hecho Dios por medio de ellos, y cómo había abierto a los paganos la puerta de la fe.

▶ Salmo responsorial (144)

R. *Bendeciré tu nombre por siempre jamás, Dios mío, mi rey.* O bien: *Al-eluya.*

El Señor es clemente y misericordioso, / lento a la cólera y rico en piedad; / el Señor es bueno con todos, / es cariñoso con todas sus criaturas. R.

Que todas tus criaturas te den gracias, Señor, / que te bendigan tus fieles; / que proclamen la gloria de tu reinado, / que hablen de tus hazañas. R.

Explicando tus hazañas a los hombres, / la gloria y majestad de tu reinado. / Tu reinado es un reinado perpetuo, / tu gobierno va de edad en edad. R.

▶ Lectura del libro del Apocalipsis

(Ap 21,1-5a)

Yo, Juan, vi un cielo nuevo y una tierra nueva, porque el primer cielo y la primera tierra habían desaparecido; y el mar ya no existía. Y vi a la ciudad santa, la nueva Jerusalén, que bajaba del cielo del lado de Dios, dispuesta como una esposa ataviada para su esposo. Y oí venir del trono una voz potente que decía: «Ésta es la morada de Dios con los hombres; él habitará con ellos, ellos serán su pueblo y Dios mismo morará con los hombres. Enjugará las lágrimas de sus ojos y no habrá más muerte, ni luto, ni llanto, ni pena, porque el primer mundo ha desaparecido». Y el que estaba sentado en el trono dijo: «Ahora hago el universo nuevo.»

▶ Lectura del Santo Evangelio según san Juan

(Jn 13,31-33a.34-35)

Tan pronto como Judas salió del cenáculo, Jesús dijo: «Ahora ha sido glorificado el hijo del hombre y Dios en él. Si Dios ha sido glorificado en él, Dios lo glorificará a él y lo glorificará en seguida». «Hijos míos, voy a estar ya muy poco con vosotros. Os doy un mandamiento nuevo: que os améis unos a otros. Que como yo os he amado, así también os améis unos a otros. En esto reconocerán todos que sois mis discípulos, en que os amáis unos a otros.»

El primer viatge missioner de Pau i Bernabé suposa la fundació de comunitats cristianes. Ara tornen a Antioquia (d'on van sortir) per *anunciar tot el que Déu havia fet*: perquè és Déu qui *havia obert les portes de la fe als no jueus*.

El treball apostòlic de Pau i Bernabé havia consistit a:

- *confortar els convertits de nou, exhortant-los a mantenir-se fidels a la fe;*
- *recordar-los que, per entrar al Regne de Déu, cal passar moltes tribulacions;*
- *i sobretot ordenar preveres en cada Comunitat, encomanant-los al Senyor, l'únic Bon Pastor.*

La darrera part de l'Apocalipsi celebra la cloenda de la Història amb la victòria total i definitiva de l'Anyell (Crist); així com la caiguda de *Babilònia* (símbol de tot poder oposat a Déu). Per això al final *ja no havia «mar»* (símbol del mal). Llavors *vaig veure un cel nou i una terra nova* del tot nous perquè *el qui seia al tron afirmà: «Jo faré que tot sigui nou.»*

A Jn 13 comença la revelació especial de Jesús *als seus* (els deixebles) amb els discursos de comiat dels cp 13-17.

Si a Jn 1-12 els conceptes-clau són «*llum*» (32 X) i «*vida*» (50 X), a Jn 13-17 l'accent es posa en «*amor/estimar*» (31 X). Però no s'entén ni es pot viure el manament de l'amor sense el seu model i fonament: l'amor de Jesús fins a l'extrem.

Quan Judes va ser fora del cenacle, incitat a fer més de pressa això que està fent, pot dir Jesús: Ara és glorificat el Fill de l'home i Déu és glorificat en ell. La més plena glorificació de Déu té lloc quan el seu Fill és *enlairat en alt*: mai arriba més alt l'amor de Jesús —obedient al Pare i Redemptor dels homes— com quan és *enlairat en alt a la creu*. L'amor de Jesús és el motiu i model del precepte de l'amor que no diu només «*Estimeu-vos els uns als altres*» sinó «*Estimeu-vos els uns als altres tal com Jo us he estimat*».